

FACULTATIS MEDICAE

IN

ACADEMIA WITTENBERGENSI

H. T. DECANVS

GEORGIVS AVGVSTVS

LANGGVTH D

PATHOLOG. ET CHIRVRG. PROF. PVBL. ORDIN

ET ORDIN. S. SENIOR

PANEGYRIN MEDICAM

AD DIEM III. APRILIS CIOIOCLXXVI

HABENDAM

INDICIT

DE PLICA XIV PEDVM RARISSIMA MVSEO ACAD

NVPER ILLATA

QVAEDAM PRAEFATVS

licam, nobilissimae gentis Polonicae, cuius magna femper apud omnes erit gloria, cognomine haud libenter distinguo. Tarareae enim est originis, suoque ex natali solo pedetentim in viciniam, hinc in alias longius, longissimeque distitas regiones, in Tatariam minorem, Podoliam, Veraniam, Russiam, Lituaniam, Poloniam, Silesiam, Hungariam, transit; immo Brisgois quoque, Alfatis, Sueuis, Belgisque innotuit; inque nonnullis Rheni tractibus frequens obseruata fuit. Nulla igitur iusta causa est, quare non potius ex patria sua, Tatarrea, nominanda sit. Nec illa sufficit, quod, ex relatione STARNIGELII ^{a)}, ex vicinia in Poloniam aliquando irreperit, et epidemice grassari visa fuerit. Etenim epidemiae iisdem locis perpetuae non adhaerent, nostraque nunc aetate ipsa Plica in Polonia rarior obseruatur; sic vt illam, antiquato nomine ab exteris adhuc vocari, aegrius in Polonia feratur. Causae etiam communes sunt, saltem non omnes abditae et occultae, de contagione suspectae, quibus huius afflictionis originem ac fomitem probabiliter tribuas. Veritati, atque ipsi adeo experientiae, omnino consentaneum videtur, eam quam plurimum ex squalido et inquinatissimo viuendi genere, neglectoque cultu et peccinis officio, oriri; praesertim, quum alii in diaeta errores concurrant, et vitiatas corpora humoribus abundant. Qua in re, praeter beatum affinem, PLATNERVM, de morbis ex immunditiis mundissime differentem, aliosque bene multos, recentissime

^{a)} vide sis SENNERTVM nostrum, *Opp. Med. Pract.* V. p. 23.

^{b)} VANDERMONDE *Journal de Medec.* Tom. XV. p. 330. cf. *Commentt. Medic. Lipsiens.* Vol. XII.

tissime consentientem laudare possumus Cl. LANDEVTE ^{b)}, qui causam eius praecipuam in obstructione pororum, ab immunditie oriunda, quaerit ponitque. Cui in societatem dare possumus, BOISSIER DE SAVVAGES ^{c)}, Nosologia sua celeberrimum, in principiis huius morbi abusum aquae vitae, alimenta acria et viscosa, et incredibilem populorum, hoc morbo infectorum, sorditiam, experientia suffragante, numerantem. Id quod Iudaei maxime, Lituaniam magno numero habitantes, suis abunde exemplis confirmant; otio nempe torpentes, putredinem contrahentes, et mali nutrimenti cibo se sustentantes, hinc plicis onerati, ad zonam pendulis, oblongos funes forma saepe experimentibus. A qua sententia, in Transactionibus Anglicanis Nro. VIII. repetita, non alienus b. VATERVS ^{d)} noster est, Plicam effectum esse, constituens, sordidae viuendi rationis, dum nec capillos comant, nec aqua caput abluant. Neque etiam causa haec, tanquam omni probabilitate destituta, propterea statim relinquenda est, quia non nulli rationem se videre negant, quo modo crines, ex negligentia peccandi, in cirros conuoluti, hominem tam saeuus mactare doloribus, horrendis conuulsionibus torquere, membra suis in functionibus impedire, queant. Alii forsitan tam felicibus esse licet, vt desideratam hanc rationem perspiciant, et nexum horum effectuum cum summa causa, modo intelligibili declarare queant. Quis est, qui tantum sibi tribuat acumen ingenii, vt hunc soluere syllogismum, vt, inquam, illum a MARESCOTTO ^{e)} commemoratum rarissimum, et sine pari, casum, sufficienti ex ratione intelligenterque explicare se posse non desperet, Sacerdotis, nimirum, qui, dum capillis instructus erat, graui capitis dolore laborabat, viresque adeo enormes acquirebat, somni tem-

^{b)} *Nosolog. meth.* Tom. II. p. 605.

^{c)} in *Progr. de Plica Polonica rarissima*, cet. quam mox describemus.

^{d)} de *Variolis*, Bonon. 1723. p. 40.

pore, ut res ponderosissimas, quibus ferendis plures vegeti baiuli vix pares erant, nullo labore, ad remotissima loca deserret, abrasis vero capitulis a cephalalgia liberabatur, viresque ex somno ad naturalem statum reductas persentiebat. Sed vero, propter huius loci non expediendam difficultatem, propter obrusi imbecillitatem ingenii, ipsi rei ac obseruationi fidem suam recusare velle, nonne idem esset, ac gladio nodum soluere? Satis expeditum nobis videtur, ex diutius neglecta peccinatione, fordiumque diligenti absterfione intermissa, perspirationem capitis necessario minui, comam inquinari et cirrosam reddi, vitiatos contra humores huc trahi, perque putredinosum hunc squalorem longe vitiosiores redditos, bibulis venis resorberi, et ad vniuersum corpus, ad nobilissima viscera, ad nerueas fibras, aponeuroses, repelli; ex manifesta igitur causa, praedisponentes perpetuas causas progenerari, grauissimorum morborum, dolorum, cruciatuum fomites matresque foecundissimas, non nimis festinanter contagionibus, non intelligendis miasmatibus, attribuendas. Quo minus vero nos, nostrum consilium, olim datum, de exquisitissimo studio curanda capitis munditie, deque calore eius parcius fouendo, minuendo magis quam augendo, poenitendum habeamus, eorum exempla facile efficiunt, qui variis auctisque aegritudinibus confecti, cirrisque subinde hirsuti, neglectae diaetae, spreitique consilii, poenas sat graues corpore luunt, animoque vix consolabili lugent. Si verbis, quod dicitur, non opus est, vbi rerum adsunt testimonia, eiusmodi exemplum proferre possumus, atque testimonium, omni exceptione maius, in Museo nostro Academico curiosorum oculis subiiciendum, oculatis palpandum manibus. Plicam, scilicet, illam intelligo, cuius in fronte libelli nostri iam facta a nobis est mentio, in thesauris nostris naturalibus infimo loco non habendam.

Exsuperat haec plica fere longitudinem XIV. pedum, mensurae nostrae publicae, vlnae Liphsensium congruae, medium
 crassa

crassa digitorum, ubi circa partem mediam crassissima; pondere duas uncias cum semisse aequans; tenui ex radice, simplici, et quasi coriacea, originem sumens, eodem fere modo, non nihil hirta, ad tres pedes progreditur; tum non nihil crassescit, villosior fit, et laxior, sic ut pilos longissimos, tenues facile distinguas hinc paulatim ad finem extremum, non nihil decrescens, villosum tamen et pilosum pergit, caudam vaccinam, initio quasi nudam et detritam, circa alterum extremum hirsutam et crinitam, undique colore fusco intinctam, aut forte melius funiculum, ex pilis longissimis et brevioribus contortum, repraesentat. Excidendam hanc plicam, per multos annos in extremo occipitio vix decem capillis adhaerescens perque cervicem deinde deductam, et tecto ventri circumdatam fasciolaque adligatam, post fata curavi, et quidem quod maxime notandum et nostra animadversione hoc loco praesertim dignum est, ex vetula, prope septuagenaria, militis relicta vidua, brevis sed robusto corpore veram fuscamque viraginem, admodum vegetam et irritabilem, referente, multisque ab annis mihi met ipsi satis cognita, quae certe nec per haereditatem, nec per quam contagionem, unam ex multis aequalibus sane non expetentem, sed per durum, castra sequentibus commune, vivendi genus, per in illis consuetos in victu, omnique diaeta militari, errores, per continuum alimentorum crudorum, vini que sublimati usum et abusum, per perpetuas contentiones, indignationes, rixasque, omnium vero maxime per neglectam munditiam, peccationem, sordiumque squalores et consuetudines, vilioris conditionis hominibus, sub vario coelo miseram vitam trahentibus, fere inevitabiles, hoc spoliolum in patriam, Saxoniam nostram, reportavit, paupereula confenuit, vitamque marasmo finiuit. En Plicam, Polonicam certe non dicendam, propter suam manifestam originem, habitum singularem et longitudinem, mensuram XIV. pedum aequantem, rarissimam et maxime memorabilem, in Museo

seo igitur nostro digne repositam et sollicitè custodiendam. Comparari maximam partem potest, cum illa, in Porticum Regionem Electoralem Dresdensem illata, quam b. VATERVS noster, in prolusione, disputationi meae de coma calamistrata praemissa, Plicae nomine Polonicae plenius descripsit, et cuius memoriam b. EILENBURGIVS in sua splendida descriptione Musei Regii Dresdensis, his verbis p. 36. conseruare studuit: *Es findet sich hier noch etwas überaus seltsames, welches nicht unangemerkt bleiben darf. Ich meyne denjenigen Weichsel- oder Iudenzopf, von welchem in des Pater Rzaczynski seinem Auctuario naturalis regni Poloniae, p. 470. wie auch in Transactionib. Philosoph. Vol. XXXVII No 417. VII. et N. 426. III. und in Commercio Litterario Norimb. de Annis 1733. et 1735. weitläufige, (von dem seel. Hr. D. Vater eingesendete,) Nachrichten sehen. Er ist vier Ellen lang, zweyen Zoll dicke, einer Mannshand breit, und durch einen ehemaligen Leibarzt des Durchl. Radzivilischen Hauses (den nachmaligen Königl. Pohlh. Hofrath, Hr. D. Floercken,) von dem entseelten Körper eines 78jährigen Litthauischen Weibes abgenommen und dauerhaft gemacht worden.*

Sic huius nostrae prolusionis argumentum, dere, non omnibus admodum grata, delicatioribus praesertim, ocellis, non iucunda, pulchre tamen consentiet cum Disputationis argumento, a Viro Iuene Nobilissimo,

CHRIST. HENRICO GVSTAVO OBERKAMPFIO,

Dabrunensi-Saxone

Medicinae Candidato Dignissimo,

publice proponendae ac defendendae, qui vitae curriculum et studiorum rationes suis ipsis verbis sequentibus exponit:

Ego, CHRISTIANVS HENRICVS GVSTAVVS OBERKAMPF,
mundum hunc adspexi anno huius seculi quinquagesimo secundo, patre
 IOHAN-

IOHANNE GVSTAVO, Dynasta Dabrunae; matre CHRISTIANA HENRIETTA, ex stirpe nobili a BARTHELEBEN. Viriusque parentis praematuram adhuc lugeo mortem, imprimis patris, qui viduus diu iam factus, dum in ingenio meo ulterius excolendo versabatur, vitam cum morte commutauit. Quamquam autem ex priuata variorum praeceptorum institutione elementa, et religionis, et eruditionis, acceperam; tamen post patris obitum generosissimus ab HAVGWITZ, CVRIAE PROVINCIALIS ASSESSOR, tutoris munere functus, in id allaborauit, vt in addiscendis elegantioribus litteris ulterius pergerem, eamque ob causam ad almam me misit Portam. Cuius insignis viri merita in me educando publice hic profiteor, laudo; et per omuem vitam eorum me grate recordaturum esse spondeo. Ultra quinquennium Portam inhabitauit ibidemque GRABNERVM, BECKERVM, BARTHIVM, FERBERVM, GEISLERVN, in litteris ad humanitatem pertinentibus habui praeceptores; Hübschio varias matheos partes explicanti, adfui; GRABNERO autem inprimis multum debeo, cuius specialiori curae commendatus eram; omni enim studio in felicitate mea promouenda laborauit. Adii tandem hanc celeberrimam Musarum sedem, et a summe Reuerendo Wernsdorffio ciuibus Academiae adscriptus sum. Aliquod tempus disciplinis praeparandis impendendum esse putauit, ideoque CEL. HILLERI philosophicas, EXCELL. TITII physicas scholas frequentauit. Singularis autem ad studium medicum amor mox me impulit, vt doctissimos huius artis Professores adirem. Percepi igitur a MAGNIF. BOEHMERO Botanicam, vniuersam Anatomem, Physiologiam, atque Materiam medicam, eiusque exercitiis disputatoris interfui, ex quibus multos me collegisse fructus laetor. MAGNIF. LANGGVTHIVS Pathologiam, Therapiam, Praxin clinicam, Chirurgiam et artem parturientibus opem ferendi, fideliter me docuit, suaque institutione ad scopum praefixum me duxit. Singulari quoque gauisusum felicitate, vt ILLVSTR. TRILLERVM. h. t. Rectorem Magnificum, adire, et ex doctis eius colloquiis cognitionem meam amplificare potuerim, cum humaniter semper me exceptit, et non nisi doctiorem dimisit.

*mist. Nec omittendum KECKIVM esse, per biennium studiorum meo-
rum comitem, sentio. Tandem GRATIOSISSIMVM MEDICORVM
ORDINEM litteris exhibitis rogavi, velit me, instituto prius tenta-
mine, in Candidatorum numerum recipere, quod et feliciter factum esse
laete recordor. Nunc in eo sum, ut summos in Arte Salutari honores
adeam, quod mihi concessum esse gratissima agnosco mente.*

Huius itaque voti sui compotem reddet nobilissimum
Candidatum Ordo noster, vbi, vltimo specimine cum laude edi-
to, ambiris modeste honoribus se dignum exhibuerit. Dignus
est huic solemnitati mensis Aprilis Dies III. quo, me Praeside,
Dissertationem Inauguralem, de *Valetudine sexus elegantioris a cor-
ma cothurnata*, exponentem, H. L. Q. C. respondens defensurus
est. vos, igitur, RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICE, PERIL-
LYSTRES LIBERI BARONES, PATRES CONSCRIPTI, BONARVM LIT-
TERARVM ET ORDINIS NOSTRI FAVTORES ET AMICI HONO-
RATISSIMI, GENEROSISSIMI NOBILISSIMIQVE CIVES AC
COMMILITONES, qua decet, obseruantia et humanitate, roga-
mus, vt Panegyrim hanc praesentes frequentesque ornare et
splendidiorem reddere haud grauemini. P. P. Wittenbergae,
Döminica Iudica, A. S. R. c1o1occlxxvi.

LITTERIS CAROLI CHRISTIANI DÜRRII
ACAD. A TYPIS.

Ye 3447

ULB Halle 3
003 033 120

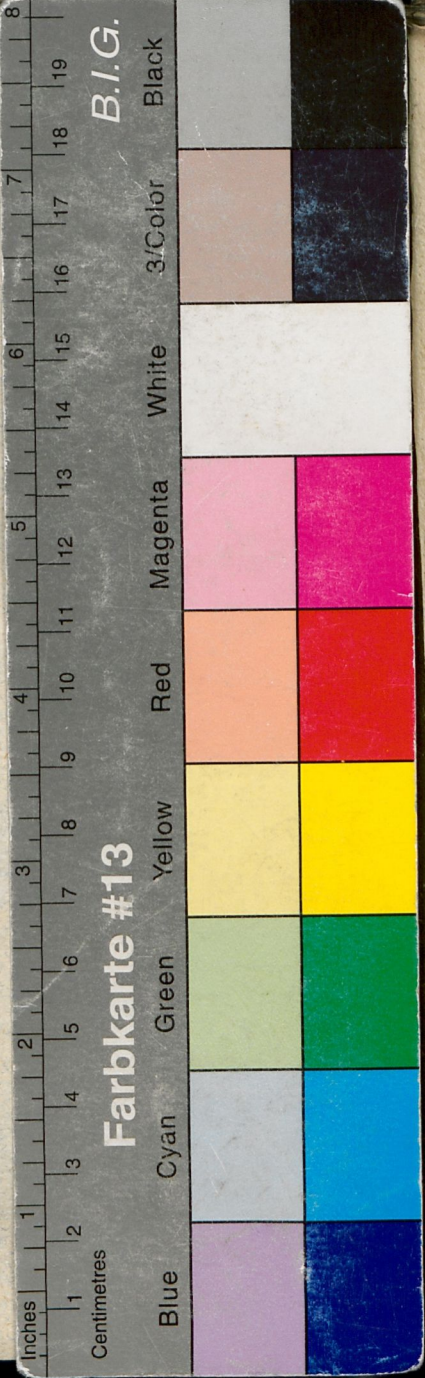
Sb.

V317

03, 2001 Bd.

FACULTATIS MEDICAE
IN
ACADEMIA WITTENBERGENSI
H. T. DECANVS
GEORGIVS AVGVSTVS
LANGGVTH D

PATHOLOG. ET CHIRVRG. PROF. PVBL. ORDIN
ET ORDIN. S. SENIOR

PANEGYRIN MEDICAM

AD DIEM III. APRILIS CIOIDCCCLXXVI

HABENDAM

INDICIT

DE PLICA XIV PEDVM RARISSIMA MVSEO ACAD

NVPER ILLATA

QVAEDAM PRAEFATVS

